

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
5 Пж 5566/16
07.02.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Слободанке Виденовић, председника већа, судије Биљане Суботић и судије Татјане Ђурице, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца-противтуженог „Дегуста“ д.о.о. Београд, ул. Сутјеска улица 8 бр. 25д, кога заступа Зоран Наумовић, адвокат из Београда, ул. Крунска бр. 77, против туженог-противтужиоца „Митић“ д.о.о. Београд, ул. Трнска бр. 2, кога заступа Бранко Божиновић, адвокат из Београда, ул. Хекторовићева бр. 4, ради дуга по тужби, вредност предмета спора по тужби 119.061,41 динара, ради накнаде штете по противтужби, вредност предмета спора 213.312,75 динара, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Привредног суда у Београду П 4584/15 од 31.05.2015. године, у седници већа одржаној дана 07.02.2018. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и туженог па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 4584/15 од 31.05.2015. године

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

III ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 4584/15 од 31.05.2015. године у ставу I изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца-противтуженог „ДЕГУСТА“ д.о.о. Београд, којим је тражио да се обавезе тужени-противтужилац „МИТИЋ“ д.о.о. Београд, да му исплати износ од 119.061,41 динара са законском затезном камагом од 14.07.2012. године до исплате па је укинута решење о извршењу Привредног суда у Београду 5 Ив 5065/15 од 06.07.2015. године, у обавезујућем делу. У ставу II изреке обавезан је тужилац-противтужени да исплати туженом-противтужиоцу износ од 54.780,00 динара са законском затезном каматом од 04.08.2015. године до исплате у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде. У ставу III изреке одбијен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца којим је тражио да се обавезе тужилац-противтужени да му исплати износ од 158.532,75 динара са законском затезном каматом од 01.08.2015. године до исплате и законску затезну камату на износ од 54.780,00 динара од 01.08.2015. године до 03.08.2015. године. У ставу IV изреке обавезан је тужилац-противтужени да туженом-противтужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 29.403,25 динара у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Благовременом и дозвољеном жалбом тужилац побија напред наведену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, па у смислу образложених жалбених навода предлаже да другостепени суд преиначи, односно укине првостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање. У образложењу жалбе наводи да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку.

Благовременом и дозвољеном жалбом тужени побија напред наведену пресуду у ставовима III и IV изреке, па у смислу образложених жалбених навода предлаже да другостепени суд побијану пресуду у ставу III и IV преиначи.

Тужилац је у одговору на жалбу оспорио жалбене наводе туженог.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да жалбе тужиоца и туженог нису основане.

У поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, а на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Насупрот жалбеним наводима тужиоца у поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Пресуда нема недостатака због којих се њена правилност не може испитати.

Предмет тужбеног захтева исплата износа од 119.061,41 динара са припадајућом каматом, на име цене испоручене робе.

Предмет противтужбеног захтева исплата износа од 213.312,75 динара са припадајућом каматом на име накнаде штете поводом уништења робе купљене од тужиоца.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац и тужени су били у пословном односу по основу уговора о продаји, којим се тужилац обавезао да туженом пренесе право својине на уговорене количине чоко крема и да му га у ту сврху преда, а тужени се обавезао да плати цену у новцу и преузме ствар. Није спорно да је тужилац предао туженом робу, да је роба испоручена крајњем купцу у Словенији, као и то да тужени није платио тужиоцу цену испоручене робе. Првостепени суд је утврдио да међу парничним странкама спорна чињеница да ли тужилац има право да тражи исплату купопродајне цене, а с друге стране да ли је радњама тужиоца туженом проузрокована штета и у ком износу, па да ли је тужилац у обавези да туженом накнади штету у висини противтужбеног захтева.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је недостатак открио након враћања предметног крема туженом од стране купца из Словеније, када је приликом покушаја увоза, када је након извршене контроле од стране надлежне инспекцијског органа, туженом забрањен увоз и стављање у промет спорне робе приспеле дана 08.08.2012. године. Решењем Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 320-09-01-6747/10/2012-04 од 12.09.2012. године туженом је забрањен увоз робе, а пре тога дана 22.08.2012. године извршена је анализа спорне робе, па је на основу извештаја акредитоване лабораторије Еко-Лаб утврђено да достављени узорак не одговара чл. 50. Правилника о квалитету и другим захтевима за какао-производе, чоколадне производе, производе сличне чоколади, крем производе. Тужени је благовремено обавестио тужиоца о скривеном недостатку, робе што произлази из дописа тужиоцу упућен туженом путем имејла дана 29.08.2012. године, а затим је раскинуо уговор о продаји у јануару месецу 2013. године на састанку који је одржан са

тужиоцем где је тужени тражио да буде ослобођен обавезе плаћања цене спорне робе. Предметна роба је по налогу надзорног инспекцијског органа уништен од стране Еко-Санит д.о.о. Ченеј. Даље, првостепени суд закључак о томе да је тужени без одлагања о том недостатку обавестио тужиоца, изводи и из чињенице да је управо на захтев тужиоца обављена и супер анализа дана 08.09.2012. године, којом приликом је утврђено да је чоко-крем термостабилан, не одговара произвођачкој спецификацији, због мањег садржаја сувих немасних какао делова због мање садржаја тео бромина и због мањег садржаја лактозе.

Према разлозима првотепене пресуде материјални недостатак је постојао у тренутку предајаеробе, а тужилац одговара за недостатак, без обзира на чињеницу да ли му је то било познато у смислу одредбе члана 478. став 1. Закона о облигационим односима, па како је предметна роба уништена, услед недостатака које оправдава раскидање уговора, тужени је остварио право на раскид уговора без обзира на то што предметну робу не може да врати тужиоцу у смислу одредбе члана 495. став 2. Закона о облигационим односима. Даље, првостепени суд налази да је раскидом уговора тужени ослобођен обавезе исплате цене за испоручену робу која уништена због постојања скривеног недостатка, чиме је престала његова уговорна обавеза. Осим тога, захтев за снижење цене и приговор против захтева продавца да му се исплати цена садржи у себи и право да се роба уопште не плати, ако су недостаци такве природе да она заправо нема никакву вредност, што је овде случај. Из изнетих разлога, првостепени суд налази да не постоји обавеза туженог на исплату цене робе по утуженој факури, па је одбио у целисти тужбени захтев тужиоца као у ставу I изреке.

Одлучујући о противтужбеном захтеву, првостепени суд је нашао да исти делимично основан. Према утврђеном чињеничном стању, тужени је претрпео штету која се огледа у трошковима на име плаћене услуге уништења робе од стране Еко-Санит д.о.о.Ченеј у износу од 36.000,00 динара и на име карактеризације отпада извршене од стране Градског завода за јавно здравље у износу од 18.780,00 динара, што укупно износи 54.780,00 динара, да су недостаци робе коју је тужилац испоручио узроковали да иста буде уништена, па да је за насталу штету одговоран тужилац. Сходно томе, одговорност тужиоца се по налажењу првостепеног суда, заснива на његовом пропушту из разлога што је тужени испоручио робу са недостатком, а затим из разлога што није предузео радњу да се поменути недостаци отклоне. Првостепени суд образлаже да тужени има право на трошкове које имао поводом уништења спорне робе у мери у којој је накнадом тих трошкова дошло до умањења имовине туженог. Такође, налази и да туженом основано на износ од 54.780,00 динара припада законска затезна камата почев од 04.08.2015. године ,када је тужилац својим дописом оспорио право туженог на накнаду штете, јер не постоји доказ да је тужилац раније обавештен о послу његове обавезе. Из изнетих разлога, применом одредбе члана 488. став 3, члана 500, члана 154. и члана 155. Закона о облигационим односима, као и чланова 277, и 324. Закона о облигационим односима донео је одлуку као у ставу II изреке ожалбене пресуде.

Првостепени суд је нашао да у преосталом делу противтужбени захтев туженог да му се надокнаде трошкови учињени на име магацинских трошкова –лежарине у износу од 100.666,75 динара, на име трошкова шпедитерске услуге у износу од 6.000,00 динара, на име извршене супер анализе у износу од 20.178,00 динара, није основан, јер тужени није доставио доказ о извршеном плаћању по наведеним рачунима, као и да није основан ни противтужбени захтев за исплату износа од 20.178,00 динара, на име извршене анализе и износа од 11.510,00 динара на име таксе за мишљење, из разлога што тужени није доставио ни рачуне, ни доказе о извршеним уплатама на име пружених услуга. Из изнетих разлога , одлучио је као у ставу III изреке ожалбене пресуде, па је

противтужбени захтев одбио за износ од 158.532,75 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2015. године до исплате, као и за законску затезну камату на износ од 54.780,00 динара од 01.08.2015. године до 03.08.2015. године.

На утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применио материјално право садржано у одредби члана 478, члана 479, члана 482, члана 488. и члана 500. Закона о облигационим односима, када је извео закључак да тужени није у обавези да тужиоцу исплати цену испоручене робе, дајући за своју одлуку јасне и образложене разлоге које у свему прихвата и овај суд као другостепени.

Другостепени суд је имао у виду да је у конкретном случају реч о спору мале вредности, па се ожалбена одлука, сагласно одредби члана 479. став 1. Закона о парничном поступку може побијати само због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. и због погрешне примене материјалног права.

Стога другостепени суд није овлашћен да испитује потпуност и правилност чињеничног стања утврђеног до закључења главне расправе, па утврђено чињенично стање није ни било предмет разматрања од стране другостепено суда.

Стога, код утврђених чињеница, да је испоручена роба имала скривене недостатке, који се огледају у томе да иста није имала прописана својства за ту врсту робе, због чега испоручена роба нема никакву вредност, да је тужени о томе благовремено и уредно обавестио тужиоца, то је правилно првостепени суд, на утврђено чињенично стање, применио материјално право када је применом одредби члана 478, члана 482, члана 488. и члана 500. Закона о облигационим односима одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца у целисти, у ставу I изреке побијане пресуде.

У конкретном случају, тужени је истакао захтев за снижење цене, који представља материјалноправни приговор туженог против захтева тужиоца да му се купопродајна цена исплати, и исти је а како то правилно закључује првостепени суд основан, јер према утврђеном чињеничном стању, недостаци робе су такви да она заправо нема никакву вредност. Одговорност продавца за материјалне недостатке испоручене робе, као и обавезе и права купаца регулисани су одредбом чл. 478 до 500. Закона о облигационим односима. У конкретном случају, по тужби продавца за исплату цене од основног значаја одредба члана 500. став 2. Закона о облигационим односима, према којој купац који је благовремено обавестио продавца, по основу недостатака може и након протека рока од годину дана ако још није исплатио цену, истаћи свој захтев да се цена снизи и да му се накнади штета као приговор против продавчевог захтева да му се исплати цена. Захтев за снижење цене садржи у себи право да се роба уопште не плати, ако су недостаци робе такви и толики да она заправо нема никакву вредност. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је испоручио туженом робу, која није имала прописана својства и која је као таква уништена. Због тога, тужени није у обавези да тужиоцу исплати купопродајну цену робе, услед чега је правилно одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца.

Надаље, на утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применио материјално право садржано у одредби члана 154, члана 155, члана 488 став 3. и члана 500. ст. 2. Закона о облигационим односима, када је делимично усвојио противтужбени захтев туженог у делу захтева за исплату износа од 54.780,00 динара на име накнаде штете, која је се огледа у трошковима које тужени имао у поступку уништења спорне робе, при чему су недостаци на роби које тужилац испоручио узроковали да иста буде уништена. Реч је о штети, коју тужени трпи збор недостатка на ствари, а на другим својим имовинским добрима (на име трошкова које имао поводом уништења спорне робе и карактеризације отпада у укупном износу од 54.780,00 динара) и које туженом основано припадају у смислу одредбе члана 154, члана 155, члана 488 став 3. и члана

500. ст. 2. Закона о облигационим односима. Такође правилна је и одлука првостепеног суда, којом је туженом на досуђени износ од 54.780,00 динара законску затезну камату досудио почев од 04.08.2015. године у смислу одредбе члана 277. и члана 324. ст. 2. Закона о облигационим односима.

Насупрот жалбеним наводима туженог, правилна је одлука првостепеног суда, којим је одбио противтужбени захтев туженог да му тужилац надокнади трошкове учињене на име магацинских трошкова –лежерине у износу од 100.666,75 динара, на име трошкова пружених шпедитерских услуга износ од 6.000,00 динара, у износу од 20.178,00 динара на име трошкова извршене анализе и износ од 12.510,00 динара на име таксе за мишљење, донета правилном применом материјалног права, садржаног у одредбама чланова 154. и 155. Закона о облигационим односима. Према утврђеном чињеничном стању, тужени је доставио рачуне на поменуте износе од 100.666,75 динара, од 6.000,00 динара и од 20.178,00 динара, али није доказао да је услуге платио, односно да је извршена уплатама његова имовина умањена, док у погледу износа од 20.178,00 динара и 11.510,00 динара није доставио ни рачун ни доказе о извршеним уплатама на име пружених услуга. Дакле, тужени није доказао да је исплатио наведене износе, па је првостепени суд применом правила о терету доказивања из чл. 231. ст. 2. Закона о парничном поступку, извео закључак да имовина туженог није умањена, због чега је правилно применио материјално право, када је закључио да тужени није претрпео стварну штету у смислу одредбе чл. 155. Закона о облигационим односима.

Жалбени наводи туженог којим ожалбenu пресуду у ставу III изреке побија наводећи да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 230. Закона о парничном поступку нису дозвољени, па исти нису били предмет разматрања другостепеног суда. Ово стога, што се истима оспорава правилност доказног поступка и указује на релативну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку а у вези са чланом 230. Закона о парничном поступку, што овде није дозвољено. Ово стога, што се у конкретном случају ради о спору мале вредности из члана 487. став 1. Закона о парничном поступку, у којим поступцима се пресуда сагласно одредби члана 479. став 1. Закона о парничном поступку може побијати само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права.

Жалбени наводи туженог да се докази да је анализа плаћена у износу од 20.178,00 динара, налазе у самом документу који је достављен уз противтужбу, такође нису дозвољени, јер се истима побија правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања и указује на релативну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. а у вези са чланом 8. Закона о парничном поступку, а што овде са горе изложених разлога није дозвољено.

Жалбени наводи тужиоца да тужени није доставио доказ на основу којих би се могло утврдити да је роба била транспортована на одговарајући начин, који је туженом неспорно био познат, да је првостепени суд занемарио, што тужени није доказао да је са робом поступао онако како је требало, нису дозвољени. Ово стога што се истима оспорава правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања и указује на релативно битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. ст.1. Закона о парничном поступку а у вези са чл. 231. Закона о парничном поступку, што овде није дозвољено. Поред тога исти нису од утицаја на правилност и законитост ожалбене пресуде. Ово стога што према утврђеном чињеничном стању недостатак испоручене робе се огледао у томе што испоручена роба није имала својства прописана Правилником о квалитету и других захтевима за како-производе, чоколадне производе, производе свих чоколади и крем производу, а не ради се о недостацима који су настали услед неправилног

транспорта и складиштење предметне робе. Првостепени суд је утврдио да приликом извршене супер анализе нису утврђене никакви недостаци везани за промену боје, мириса и укуса које би могли бити директно последица неадекватног транспорта или складиштења. Такође, нису основани жалбени наводи тужиоца да тужени није доказао да је недостатак постојао у часу преласка ризика са продавца на купца, јер према утврђеном чињеничном стању, роба приликом испоруке није била у складу са стандардима.

Жалбени наводи тужиоца којима указује да је за накнаду штете потребно да буде испуњени услови да је штета настала и да постоји узрочна веза између штетникове радње, узрока штете и настале штете, нису дозвољени, јер се истима побија правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања, а указивање на погрешни примену материјалног права, није основано.

Насупрот жалбеним наводима тужиоца правилно је првостепени суд на утврђено чињенично стање применио материјално право садржано у одредби члана 482. став 1. и члана 484. став 1. Закона о облигационим односима, када је извео закључак да је тужени упутио благовремену и уредну рекламацију тужиоцу којом је тужиоца обавестио о предметном недостатку. Разлоге о томе је дао оценом доказа, а оцена доказа се такође не може побијати у спору мале вредности.

Жалбени наводи тужиоца да је првостепени суд пропустио да у смислу одредбе члана 8. Закона о парничном поступку, цени да ли је приговор на квалитет испоручене робе саопштен благовремено, као и да ли је испоручена роба одступала у квалитету од оне која је наручена су недозвољени, јер се истима указује на релативно битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. а у вези са чланом 8. Закона о парничном поступку и истима се суштински оспорава правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања. Поред тога исти су неосновани, јер првостепени суд није пропустио да да разлоге о свим битним чињеницама за одлуку у овој правној ствари. Разлоге о томе првостепени суд је дао оценом доказа, а која се такође у спору мале вредности не може побијати.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка правилном применом одредби чланова 153., 154. Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога применом одредби члана 390. Закона о парничном поступку одлучено као у изреци ове одлуке.

Одлуку као у ставу II и III изреке ове одлуке Привредни апелациони суд је донео применом одредбе члана 153. став 1. а у вези са одредбом члана 165. став 1. Закона о парничном поступку имајући у виду да тужилац и тужени нису успели у жалбеном поступку.

БС/ДИ/ЦМ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Слободанка Виденовић с. р.

За тачност отправка